

Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького
Scientific Messenger of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies

ISSN 2518–7554 print
ISSN 2518–1327 online

<http://nvlvet.com.ua/>

УДК 619:611.7:619:617.089.8:636.7

Частота виникнення та особливості переломів кісток периферичного скелета у собак

В.С. Дмитрієв, Н.М. Хомин
nadiakhomyn@ukr.net

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, вул. Пекарська, 50, Львів, 79010, Україна

У статті представлена загальна характеристика хірургічних захворювань у собак, зокрема переломів кісток периферичного скелета, які складають третину від усієї хірургічної патології. Їх класифікують залежно від виду, локалізації, ступеня пошкодження навколишніх тканин, ускладнень і характеру функціональних розладів, що дає можливість обирати правильну тактику та метод лікування травмованих тварин.

Встановлено, що серед фрактур опорно-рухового апарату переломи кісток грудної кінцівки складають 43,0%, переломи кісток тазової кінцівки – 52,7%, переломи кісток пальців – 4,3%. У 72,5% тварин реєстрували закриті переломи, які діагностували у 202 собак та у 27,5% – відкриті, встановлені у 77 тварин. Переломи зі зміщенням виявляли у 64,8% випадків, тобто у 188 собак, а уламкові – у 50%, тобто у 140 особин. У 167 собак (59,8%) виявляли діафізарні переломи, у 78 тварин (28,0%) – метафізарні та у 34 собак, що складає 12,2% – епіфізарні.

Основними етіологічними факторами переломів кісток кінцівок були дорожньо-транспортні пригоди, які призвели до виникнення фрактур у 41,6% собак, децю рідше – механічні пошкодження, що встановлено у 23,3% собак; остеомаляція, остеопороз – причина переломів у 16,8% особин, остеосаркома – у 7,2%, остеомієліт – у 5,4%; інші етіологічні фактори, серед яких політравми встановили у 5,7% хірургічно хворих тварин. У молодих собак (від трьох місяців до одного року) спостерігали метафізарні переломи, епіфізіоліз, що, очевидно, пов'язано з порушенням обміну речовин.

Ключові слова: собаки, периферичний скелет, переломи, кістки, травми, остеомаляція, остеопороз, остеосаркома, остеомієліт, політравма.

Частота возникновения и особенности переломы костей периферического скелета у собак

В.С. Дмитриев, Н.М. Хомин
nadiakhomyn@ukr.net

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого, ул. Пекарская, 50, г. Львов, 79010, Украина

В статье представлена общая характеристика хирургических заболеваний у собак, в частности переломов костей периферического скелета, которые составляют треть от всей хирургической патологии. Их классифицируют в зависимости от вида, локализации, степени повреждения окружающих тканей, осложнений и характера функциональных расстройств, что дает возможность выбирать правильную тактику и метод лечения травмированных животных.

Установлено, что среди фрактур опорно-двигательного аппарата переломы костей грудной конечности составляют 43,0%, переломы костей тазовой конечности – 52,7%, переломы костей пальцев – 4,3%. У 72,5% животных регистрировали закрытые переломи, которые диагностировали у 202 собак и у 27,5% – открытые, установленные у 77 животных. Переломи со смещением выявляли у 64,8% случаев, то есть у 188 собак, а осколочные – у 50%, есть у 140 особей. В

Citation:

Dmitrijev, V., Khomyn, N.M. (2017). Frequency of occurrence and peculiarities of bones fracture of the peripheral skeleton in dogs. *Scientific Messenger LNUVMB*, 19(82), 180–183.

167 собак (59,8%) виявляли діафізарные переломи, у 78 животних (28,0%) – метафізарные и у 34 собак, что составляет 12,2% – епифизарные.

Основными этиологическими факторами переломов костей конечностей были дорожно-транспортные происшествия, которые привели к возникновению фрактур у 41,6% собак, несколько реже – механические повреждения, которые установлены у 23,3% собак; остеомалация, остеопороз – причина переломов у 16,8% особей, остеосаркома – у 7,2%, остеомиелит – у 5,4%; другие этиологические факторы, среди которых политравмы установили у 5,7% хирургически больных животных. У молодых собак (от трех месяцев до одного года) наблюдали метафізарных переломи, епифизиолиз, что, очевидно, связано с нарушением обмена веществ.

Ключевые слова: собаки, периферический скелет, переломи, кости, травмы, остеомалация, остеопороз, остеосаркома, остеомиелит, политравма.

Frequency of occurrence and peculiarities of bones fracture of the peripheral skeleton in dogs

V. Dmitrijev, N.M. Khomyn
nadiakhomyn@ukr.net

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv,
Pekarska Str., 50, Lviv, 79010, Ukraine

The article deals with the general description of surgical diseases in dogs, in particular fractures of the bones of the peripheral skeleton, which make up one third of all surgical pathology. They are classified depending on the type, localization, degree of damage to the surrounding tissues, complications and the nature of functional disorders, which gives the opportunity to choose the right tactics and method of treatment of injured animals.

It was established that among the fractures of the musculoskeletal system fractures of the bones of the thoracic limb make up 43,0%, fractures of the pelvic bones – 52.7%, and in 4.3% of cases, there were fractures of the fingers. In 72.5% of the animals, closed fractures were recorded, which were diagnosed in 202 dogs and in 27.5% – open, set in 77 animals. Fractures with displacement were found in 64.8% of cases, that is, in 188 dogs, and fragments – in 50%, that is, 140 individuals. It was set up that in 167 dogs (59.8%) fractures were diaphyseal, in 78 animals (28.0%) were metaphyseal and in 34 dogs, which was 12.2% – epiphyseal.

The main etiologic factors of the fractures of the limb bones were traffic accidents, which led to the appearance of fractures in 41.6% of dogs, somewhat less frequently – mechanical damage, that was found in 23.3% of dogs; osteomalacia, osteoporosis – the cause of fractures in 16.8% of individuals, osteosarcoma – in 7.2%, osteomyelitis – in 5.4%; other etiologic factors, among which polytrauma was detected in 5.7% of surgically sick animals. In young dogs (from three months to one year) there were metaphyseal fractures, epiphysiolysis, which apparently was associated with metabolic disorders.

Key words: dogs, peripheral skeleton, fractures, bones, traumas, osteomalacia, osteoporosis, osteosarcoma, osteomyelitis, polytrauma.

Вступ

У повсякденній практиці лікаря ветеринарної медицини хірургічні захворювання, етіологічним фактором яких є травми, зустрічаються досить часто. Однак значне зростання числа випадків травматичних ушкоджень припадає на останнє десятиріччя, що, очевидно, пов'язане, із збільшенням кількості дрібних домашніх тварин, чисельності транспортних засобів, розвитком рівня цивілізації (Avramenko and Vorusevych, 2001; Petrenko, 2003; Pustovit et al., 2006).

У структурі хірургічної травматичної патології провідне місце займають переломи кісток осового та периферичного скелета. Їх класифікують залежно від виду, локалізації, ступеня пошкодження навколишніх тканин, ускладнень і характеру функціональних розладів, що дає можливість обирати правильну тактику та метод лікування травмованих тварин. Згідно літературних повідомлень найчастіше реєструють переломи кісток кінцівок (стегнова, плечева, великогомілкова, малогомілкова, променева, ліктьова) (Petrenko, 2003; Dorosh and Eveleva, 2007). Такі механічні травми опорно-рухового апарату складні у лікуванні та інколи спричиняють тривалі розлади статико-динамічної функції кінцівок і зміни з боку загального

стану організму тварин. Основні труднощі за проведення лікувальних пов'язані з процесами консолідації кісток. повним відновленням функції пошкодженої кінцівки та попередженням ускладнень у вигляді контрактур, анкілозів, деформацій, вкорочення кінцівок. утворення несправжніх суглобів тощо (Petrenko, 2003; Sahn et al., 2007). Тому своєчасне виявлення переломів кісток у собак та особливостей їх травмування залишається актуальним.

Мета роботи. Встановити поширення, місце локалізації та характер переломів трубчастих кісток у собак.

Результати та їх обговорення

За період 2016–2017 років у мережу ветеринарних клінік «Імпульс» м. Львова поступило 2056 собак. Серед них 903 тварини з хірургічними хворобами, 283 – з акушерськими та 870 – з терапевтичними. З поміж хірургічної патології провідне місце належить захворюванням опорно-рухового апарату, зокрема переломам, які складають 279 випадків.

Серед хірургічних хвороб травматичні ушкодження (потовчення, рани) складають 91 випадок або 10,1%, дерматози – 87 або 9,6%, запальні процеси

кістково-суглобового апарату – 111 або 12,7%, новоутворення – 97 або 10,7%, переломи кісток – 279 або 31%, захворювання ротової порожнини, гортані, стравоходу, шлунка, кишківника, прямої кишки – 162 або 17,9% за незначної кількості інших хвороб.

Як показали результатами досліджень, найбільший відсоток становили переломи кісток

периферичного скелета. Так, найчастіше реєстрували переломи стегнової кістки, що становить 36,6% (102 тварини), дещо рідше плечевої – 24,0% (67 тварин), кісток передпліччя – 19,0% (53 тварини), велико-та матогомілкової – 16,1% (45 собак) та у поодиноких випадках – переломи кісток пальців, що складає 4,3% (рис. 1).

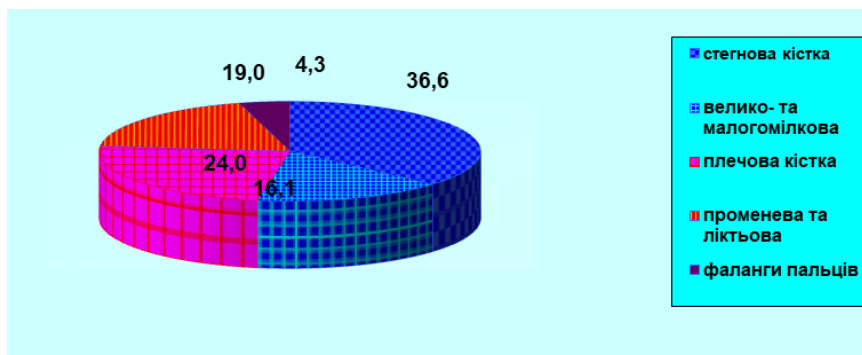

Рис. 1. Місце локалізації переломів кісток периферичного скелета у собак

У 72,5% випадків реєстрували закриті переломи, які виявили у 202 собак та у 27,5% – відкриті, встановлені у 77 тварин. Переломи зі зміщенням діагностували у 64,8% випадків, тобто у 188 собак, а уламкові – у 50% тобто у 140 особин.

Встановлено, що у 167 собак або у 59,8% випадків діагностували діафізарні переломи, у 78 тварин (28,0%) – метафізарні та у 34 собак, що складає 12,2% – епіфізарні (рис. 2).

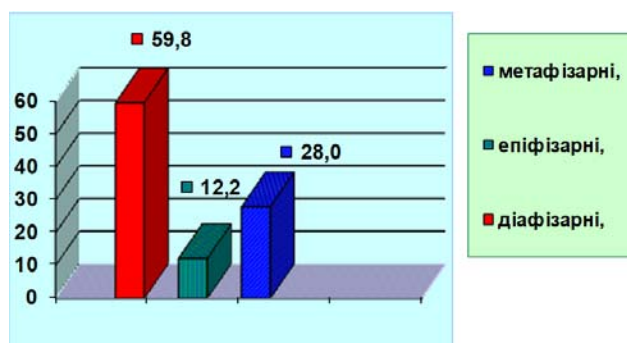

Рис.2. Виявлення переломів кісток кінцівок у собак

Основними причинами переломів кісток кінцівок були дорожньо-транспортні пригоди, які призвели до виникнення фрактур у 41,6% собак, дещо рідше етіологічними факторами були механічні пошкодження – невдале подолання перешкод, травмування тварин під час бійок (укуси), падінь, ударів тупими предметами, що встановлено у 23,3% собак; остеомаліяція, остеопороз були причиною переломів у 16,8% особин, остеосаркома – у 7,2%, остеомієліт – у 5,4%; інші причини, серед яких були політравми встановлені у 5,7% хірургічно хворих тварин (табл.1).

Травмовані собаки були різних породних і вікових груп (від 3-ох місяців до 15 років). Однак зауважено, що характер переломів мав певні особливості залежно від віку тварин. Зокрема, у молодих собак (від трьох місяців до одного року) спостерігали метафізарні

переломи, епіфізіоліз, що, очевидно, було пов'язано з порушенням обміну речовин.

Отже, кістково-суглобова система досить часто зазнає травмувань і складає майже третину випадків хірургічних захворювань у собак, що є проблемою та потребує швидкої кваліфікованої допомоги ветеринарних лікарів.

Таблиця 1

Етіологічні фактори переломів кісток кінцівок у собак

№ п/п	Причини виникнення переломів	Кількість хворих собак
1.	Механічні пошкодження	65
2.	Автомобільні травми	116
3.	Остеомаліяція, остеопороз	47
4.	Остеомієліт	15
5.	Остеосаркома	20
6.	Інші причини (політравма)	16
	Разом	279

Висновки

1. Серед хірургічних захворювань у собак майже третину складають переломи кісток периферичного скелета, що становить 279 випадків.

2. Найчастіше діагностують переломи стегнової кістки, що становить 36,6%, дещо рідше плечевої – 24,0%, кісток передпліччя – 19,0%, велико-та матогомілкової – 16,1% та у поодиноких випадках – переломи кісток пальців.

3. У 72,5% випадків реєструють закриті переломи та у 27,5% – відкриті.

4. Основними етіологічними факторами переломів кісток кінцівок були дорожньо-транспортні пригоди, які призвели до виникнення фрактур у 41,6% собак, дещо рідше – механічні пошкодження, що встановлено у 23,3% собак; остеомаліяція, остеопороз – причина виникнення переломів у 16,8% особин, остеосаркома – у 7,2%, остеомієліт – у 5,4%, політравми – у 5,7% хірургічно хворих тварин.

Перспективи подальших досліджень. Дослідження будуть направлені на вивчення особливостей перебігу запального процесу за переломів кісток периферичної ділянки кінцівок у собак.

Бібліографічні посилання

- Avramenko, T.O., Borysevych, V.B. (2001). Likuvannya travm u sobak. Problemy veterynarnoho ob-sluhovuvannya dribnykh domashnikh tvaryn. Zbirnyk materialiv 6-yi Mizhnarodnoyi konferentsiyi. Kyiv, 48–51 (in Ukrainian).
- Sahno, N.V., Timofeev, S.V., Chervanov, V.A., (2007). Lechenie perelomov trubchastih kostej u zhivotnyh. Uchebnoe posobie. SPb.: «Lan'» (in Russian).
- Dorosh, M., Eveleva, L. (2007). Ortopediya sobak i koshkek. M.: «Akvarium – Print» (in Russian).
- Petrenko, O.F. (2003). Osoblyvosti perelomiv kistok kintsivok u domashnikh tvaryn. Materialy 2-yi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi z problem dribnykh tvaryn. Odesa, 88–91 (in Ukrainian).
- Petrenko, O.F. (2003). Uskladnennya pry provedeni osteosyntezy u tvaryn. Materialy 8-yi Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi. Problemy veterynarnoho obsluhovuvannya dribnykh domashnikh tvaryn. Kyiv, 67–71 (in Ukrainian).
- Pustovit, R.V., Danyleyko, Yu.M., Rublenko, M.V. (2006). Monitorynh khirurhichnoyi patolohiyi sered dribnykh domashnikh tvaryn DLVM u Kyivskomu rayoni m. Odesy za 2003–2005 roky. Visnyk Bilotserkiv. derzh. ahrar. un–tu. Bila Tserkva. 36, 132–137 (in Ukrainian).

Received 3.10.2017

Received in revised form 2.11.2017

Accepted 6.11.2017